

‘Het kost even tijd voordat deze methode zijn weg vindt’

Gemeenten zetten fixeermiddel Ruffix opnieuw in tegen eikenprocessierups

Het middel Ruffix gaat zijn tweede jaar in op de professionele markt. Hoe staat het ervoor met dit fixeermiddel tegen de eikenprocessierups?

Auteur: Karlijn Raats

Ivo de Groot, directeur van Ruffix.shop, evalueert het eerste jaar waarin het fixeermiddel Ruffix tegen de eikenprocessierups op de professionele markt verscheen: ‘De particuliere lijn, die al bestaat sinds 2018, loopt nog steeds voor de troepen uit. In het begin was er sprake van “onbekend maakt onbemind”, maar inmiddels hebben veel particulieren het fixeermiddel ontdekt. Ze weten wat het is, waarvoor je het kunt inzetten en hoe je het gebruikt. Bovendien weten particuliere gebruikers nu dat de toepassing eenvoudig is, weinig tijd en geld kost en dat de overlast direct weggenomen wordt.’

Doel

Vorig jaar had Ruffix zich ten doel gesteld dat de werking van het middel bekend moest worden en dat het product door de markt herkend zou worden. Is dat gelukt? ‘Een groep kleinere gemeenten is er vorig jaar mee van start gegaan. Door de weersomstandigheden was de overlast van de eikenprocessierups vorig jaar gelukkig gering. Dit jaar hebben die gemeenten bijbesteld, zodat ze er klaar voor zijn om Ruffix op grotere schaal toe te passen.’

Gemeente Zaanstad

De gemeente Zaanstad zette een pilot op met Ruffix, die het komende jaar verlengd wordt. Er

Voogt: 'In een afgestorven nest blijft een dikke laag uitwerpselen achter. Mettertijd verteert alles.'

wordt gemonitord en jaarlijks geëvalueerd. Boombeheerder Chris Winter: 'We willen deze methode tegen het licht houden door onderzoek. Daarnaast willen we in contact komen met gemeenten die ook een dergelijke bestrijdingsmethode gebruiken. We monitoren of de rupsen doodgaan, of de haren alsnog in het milieu terechtkomen en wat er gebeurt met vogels die aan de ingespoten nesten komen. Als er nesten zijn die niet verdwenen zijn, zullen we ze af.'

Filteren en verstuiven

Marco Voogt van AllBasics zette in opdracht van de gemeente Zaanstad Rufix in. 'Vooruitlopend op de volledige rapportage over de bestrijding van eikenprocessierups in combinatie met Rufix in Zaanstad, kan ik alvast vertellen dat het middel effectief is. Na behandeling van een nest is er binnen enkele dagen geen leven meer te bekennen en gedurende de weken erna kleuren de nesten lichtbruin. Het middel wordt onder lage druk verstoven. Om ervoor te zorgen dat de verstuiver goed blijft functioneren, moet de inhoud van de jerrycan worden gefilterd, want er zitten kleine "groendelen" in het middel die het filter van de pomp en de verstuiver kunnen verstoppen.'

Voogt: 'Hier is zichtbaar hoe het hele nest na een half jaar is verdwenen.'

Ook de binnenkant van de nesten moet worden gevuld met Rufix. (Op deze foto's is dat nog niet het geval.)

Aandachtspunten

AllBasics paste de Rufix toe met een SLX Carbon-telescoopsteel, om onopvallend vanaf de grond te kunnen werken. Met een kleine rugtank met accu en pomp liep de medewerker langs de bomen met eikenprocessierupsnesten. Voogt lacht: 'CO₂-vrijer gaat haast niet.' Hij vertelt over de toepassing in de praktijk: 'Door al te verstuiven tijdens de benadering van het nest, is er geen risico op springende haren. Die worden namelijk direct gefixeerd door het kleverige middel. Vervolgens spray je het nest helemaal in, ook het gebied eromheen, en daarna laat je het nest van binnen vollopen met het middel. Belangrijk hierbij is dat je het nest niet openscheurt, maar alleen enkele kleine openingen maakt. Werken boven geparkeerde auto's of andere gebruiksvorwerpen heeft tot gevolg dat het object eronder kleverig wordt, maar dat is gemakkelijk te verwijderen met water. Bij harde wind of regen kun je het middel niet toepassen.'

Markeren

Voogt waarschuwt voor misverstanden over behandelde nesten. 'In het begin kun je nog

AllBasics brengt Rufix aan met een telescoopsteel.

Een verteerd nest

niet zien dat de nesten behandeld zijn. Dit kan tot misverstanden leiden. Om dit te ondervangen, moet je binnen enkele dagen na behandeling een ronde maken om in de nabijheid van behandelde nesten een tijdelijke biologische kleurstof op te spuiten. Ook de burgers moeten hiervan op de hoogte worden gebracht.'

Nesten die kunnen blijven hangen, zijn na maximaal zes maanden totaal afgebroken, zegt Voogt, afhankelijk van de weersomstandigheden en de aanwezige fauna. Daarom adviseert hij: 'Laaggelegen nesten in een omgeving waar veel mensen of dieren komen, kunnen het beste handmatig verwijderd worden na de lichtbruine verkleuring en worden afgevoerd, om ongewenste blootstelling te voorkomen. Dit is een klein percentage van het totale aantal nesten.'

'Als je zoveel mogelijk de eerste nesten fixeert, voorkom je dat zich van hieruit brandharen verspreiden'

Bewoners

Bewoners en passanten zijn volgens Voogt goed te spreken over deze manier van opruimen van eikenprocessierupsnesten. Ze ervaren de methode als prettig en afdoende. 'Ze zijn belangstellend en informeren naar de methode. Wij zijn altijd aanspreekbaar om informatie te geven over ons handelen. De impact op verkeersbewegingen rond de bomen met nesten is klein. We gebruiken immers geen hoogwerkers of andere voertuigen die looproutes of rijwegen blokkeren.'

Optimale combinatie

Toch denkt directeur De Groot dat de methode met Rufix nog volwassen moet worden. 'De gemeenten die vorig jaar Rufix inzetten, hadden deze nieuwe methode vrij snel onder de knie. Ze zagen ook dat Rufix prima te combineren is met bestaande beheersmethoden. We verwachten dat ze dit jaar op zoek gaan naar de

optimale combinatie van Rufix met bestaande methoden. Rufix is niet geschikt voor alle locaties; nesten in een boom op een schoolplein zou ik wegzuigen. Maar voor nesten in eiken langs een openbare weg waar de berm breed genoeg is, is Rufix heel effectief. Bovendien is deze methode efficiënt, omdat je snel langs de plaats van handeling kunt lopen en omdat er geen zuigafval is (nesten en rupsen) dat onder strenge voorwaarden moet worden afgevoerd. Vooral oude nesten zijn hard van structuur en kunnen lang niet altijd in hun geheel worden weggezogen. Dan is het beter om ze te fixeren en op een natuurlijke manier te laten verteren. De Rufix-methode moet zijn weg dus nog vinden, maar dat is een kwestie van tijd.'

Anticiperen op werkdruk

'Voor de professionele markt geldt dat er met Rufix een flinke voorsprong in de beheerplanning kan worden gehaald door eikenprocessierupsen al te fixeren in stadium L3, het neststadium. Als je zoveel mogelijk de eerste nesten fixeert, voorkom je dat zich van hieruit brandharen verspreiden. Ook zorg je dan dat de werkdruk tijdens de piek van de nestvorming minder hoog is. Verder vliegen er minder vlinders uit als je in een vroeg stadium nesten fixeert.'

De Groot vertelt over het eerste jaar Rufix op de professionele markt: 'In 2021 heeft Rufix alle productdata ingeleverd bij de ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport) en het Ctgb (College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden). Uit onderzoek kwam naar voren dat Rufix een volledig biologisch middel is – en dus geen biocide –, dat op de markt mag worden gebracht als fixerend middel voor de eikenprocessierups. Het is een goed middel, dat prima naast de bestaande preventieve en curatieve methoden kan worden gebruikt. Het ene verdienmodel hoeft het andere niet uit te sluiten; daar is de klant of opdrachtgever niet mee gediend.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!